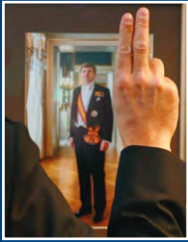

Beroepscode politie

Integer,
betrouwbaar,
moedig en
verbindend

« waakzaam en dienstbaar »

Amtseed of ambtsbelofte afgelegd door de aspirant of de ambtenaar die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak

'Ik zweer (verklaar), dat ik middellijk of onmiddellijk, in welke vorm dan ook, tot het verkrijgen van mijn aanstelling aan niemand iets heb gegeven of beloofd. Ik zweer (beloof), dat ik,

om iets in mijn betrekking te doen of te laten, van niemand, middellijk of onmiddellijk, enige beloften of geschenken zal aannemen. Zo waarlijk helpe mij God almachtig (Dat verklaar en beloof ik)!'

'Ik zweer (beloof) trouw aan de Koning, aan de Grondwet en aan de wetten van ons land. Ik zweer (beloof) dat ik de krachtens de wet uitgevaardigde voorschriften en verordeningen zal nakomen en handhaven, dat ik de aan mij verstrekte opdrachten plichtsgetrouw en nauwgezet zal volbrengen en de zaken, waarvan ik door mijn ambt kennis draag en die mij als geheim zijn toevertrouwd, of waarvan ik het vertrouwelijke karakter moet begrijpen, niet zal openbaren aan anderen dan aan hen, aan wie ik volgens de wet of ambtshalve tot mededeling verplicht ben. Ik zweer (beloof) dat ik mij zal gedragen zoals een goed ambtenaar betaamt, dat ik zorgvuldig, onkreukbaar en betrouwbaar zal zijn en dat ik niets zal doen dat het aanzien van het ambt zal schaden.

Zo waarlijk helpe mij God almachtig (Dat beloof ik)!'

Amtseed of ambtsbelofte afgelegd door de ambtenaar die is aangesteld voor de uitvoering van technische, administratieve of andere taken ten dienste van de politie

'Ik zweer (verklaar), dat ik middellijk of onmiddellijk, in welke vorm dan ook, tot het verkrijgen van mijn aanstelling aan niemand iets heb gegeven of beloofd. Ik zweer (beloof), dat ik, om iets in mijn betrekking te doen of te laten, van niemand, middellijk of onmiddellijk, enige beloften of geschenken zal aannemen. Zo waarlijk helpe mij God almachtig (Dat verklaar en beloof ik)!'

'Ik zweer (beloof) trouw aan de Koning, aan de Grondwet en aan de wetten van ons land. Ik zweer (beloof) dat ik de aan mij verstrekte opdrachten plichtsgetrouw en nauwgezet zal volbrengen en de zaken, waarvan ik door mijn ambt kennis draag en die mij als geheim zijn toevertrouwd, of waarvan ik het vertrouwelijke karakter moet begrijpen, niet zal openbaren aan anderen dan aan hen, aan wie ik volgens de wet of ambtshalve tot mededeling verplicht ben. Ik zweer (beloof) dat ik mij zal gedragen zoals een goed ambtenaar betaamt, dat ik zorgvuldig, onkreukbaar en betrouwbaar zal zijn en dat ik niets zal doen dat het aanzien van het ambt zal schaden.

Zo waarlijk helpe mij God almachtig (Dat beloof ik)!'

Voorwoord

Beste collega,

Integer, betrouwbaar, moedig en verbindend. Deze vier kernwaarden van ons korps vormen de toetssteen voor jou, mij en alle andere politiemensen. Elke minuut, dag en nacht. Waar je ook bent. Op je werk en thuis. Met het afleggen van de eed of belofte onderschreef je deze waarden.

De politie hoort per definitie betrouwbaar te zijn. Tegenover burgers, veiligheidspartners, collega's of wie dan ook maak je dus waar wat je zegt. Afspraak is afspraak. Een toezegging kom je na en bij een nee ben je in staat om het hoe en waarom van je keuze helder uit te leggen. Vanzelfsprekend kijk je kritisch naar jezelf, terwijl je tegelijkertijd voortdurend oog houdt voor de wereld om je heen.

Als het erop aankomt, sta je er. Je toont de moed om doortastend te handelen waar anderen het af laten weten. Zonder vooroordeel treed je iedereen tegemoet. Je wakkert geen tegenstellingen aan en bevordert wederzijds begrip. Ongeacht iemands achtergrond, geloof, overtuiging of geaardheid – iedere burger kan op je rekenen. Jij vertegenwoordigt de sterke arm met de uitgestoken hand. Altijd en overal.

Wie bij de politie werkt, houdt zich aan de wet. Je laat jezelf al helemaal niet verleiden tot fraude of corruptie. Collega's en burgers kunnen er blind op vertrouwen dat gevoelige informatie bij jou veilig is. Wat je ook doet in ons korps – operatie of bedrijfsvoering – het geldt voor iedereen. Het politievak vergt nu eenmaal veel en van tijd tot tijd zelfs het uiterste van ons allemaal. De samenleving verwacht maatschappelijk verantwoord en moreel onberispelijk gedrag van ons. Altijd en overal. Jij mag verwachten dat iedere leidinggevende daarbij duurzaam het goede voorbeeld geeft.

Misschien denk je: dat spreekt toch voor zich? Tot een bepaalde hoogte zonder meer. Grote kans echter dat je als politimedewerker tegen dilemma's aanloopt die bepaald niet altijd zwart-wit zijn. Vaak zijn dit grijze gebieden die morele vragen oproepen, waarvan je het antwoord niet vindt in onze protocollen, procedures en richtlijnen. Dan draait het om jouw eigen verantwoordelijkheid en inschattingvermogen. Jouw kennis, kunde, ervaring en besef van wat wel en niet deugt moeten leiden tot een antwoord dat aansluit bij de kernwaarden die wij met elkaar delen.

Je staat er beslist niet alleen voor. Iedereen in het korps kent soortgelijke dilemma's. Laten we daarover vooral met elkaar in gesprek gaan en ervaringen delen. Parkeer je oordeel en luister eerst goed naar de ander. Houd je mening in toom, totdat je echt de feiten kent. Want bij wantrouwen voeden, is niemand gebaat. Leg zelf je eigen

problemen op tafel. Durf jouw twijfels over gedrag van anderen bespreekbaar te maken. En blij daarbij vooral de nuance zien tussen een argeloze misstap en gedrag dat niet deugt.

Toon waardering voor elkaars kwaliteiten en voor het overwegend positieve, gedegen en integere werk dat we leveren. Maak tijd en ruimte voor een open en openhartige dialoog met elkaar over wat goed gaat en wat beter kan. Over kwesties die wellicht jouw of onze integriteit raken. Wees dus – zeker ook onderling – waakzaam en dienstbaar.

Daarmee help en behoed je elkaar. Het komt ons korps enorm ten goede en draagt eraan bij dat wij ons zo complexe, uitdagende en kwetsbare vak kunnen blijven uitoefenen zoals het hoort.

Aarzel dus niet om jezelf en elkaar vragen te stellen. Hoe komt mijn gedrag over? Kan die collega dit eigenlijk maken? Wat moet de

buitenwacht er wel niet van denken? Onze beroepscode wil je helpen om zulke vragen – met elkaar – duidelijk en overtuigend te beantwoorden. Een ruggensteun bij ons doen en laten. Elke dag weer en onder alle omstandigheden.

Erik Akerboom
korpschef

Wat we doen

De politie heeft tot taak om in ondergeschiktheid aan het bevoegd gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregels te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven. Deze taak van de politie staat in artikel 3 van de Politiewet.

We zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde

Waar we voor staan

De politie is waakzaam en dienstbaar aan de waarden van de rechtsstaat. Deze missie vervult de politie door afhankelijk van de situatie gevraagd en ongevraagd te beschermen, te begrenzen of te bekrachtigen.

geweld, desnoods met gevaar voor eigen leven.

- De politie is er altijd voor een veilig Nederland.
- De politie beschermt de democratie, handhaaft de wet en is het gezag op straat.
- Waar nodig biedt de politie de helpende hand. In noodsituaties grijpt zij dwingend in.
- Waar anderen een stap terug doen, stappen politiemensen naar voren. Als dat nodig is met

- De politie werkt actief samen met burgers en partners. Zij heeft oog en oor voor wat er leeft in de samenleving.
- De politie is er voor iedereen.

*De politie is er
altijd voor een
veilig Nederland
en is er voor
iedereen*

Waar we waarde aan hechten

De kernwaarden van de politie zijn: integer, betrouwbaar, moedig en verbindend. Deze kernwaarden zijn basisprincipes voor iedere politie-medewerker.

Integer

Ik ben onafhankelijk in mijn optreden. Ik handel niet uit eigenbelang, maar voor de veiligheid van de burger, mijn collega en mijzelf. Ik ben mij bewust dat ik als politie-ambtenaar 24/7 een voorbeeld-functie vervul. Ik zorg ervoor dat mijn gedrag – tijdens de dienst, daarbuiten, maar bijvoorbeeld ook op sociale media – het imago van de politie niet schaadt. Als iets is voorgevallen waarbij ik twijfel over mijn uitlatingen of handelen, neem

*Ik doe wat ik zeg
en ik zeg wat ik doe*

ik hiervoor verantwoordelijkheid en spreek ik mij hierover uit.

Betrouwbaar

Ik ben consistent en rechtvaardig in mijn optreden. Ik zet me in voor een hoogwaardig resultaat en doe dit op een deugdelijke wijze. Betrouwbaarheid betekent dat men op mij kan rekenen. Ik doe wat ik zeg en zeg wat ik doe. Ik kom mijn afspraken na. Als ik ze niet na kan komen, leg ik uit waarom. Ik ben respectvol naar iedereen.

Moedig

Ik heb de moed te handelen in complexe en soms gevaarlijke situaties. Ik ga moeilijkheden niet uit de weg. Ik durf dilemma's onder ogen te zien, geef mijn mening en ben aanspreekbaar.

Ik ben trouw aan waar ik voor sta en durf me kwetsbaar op te stellen. Ik vraag hulp aan anderen en wil van anderen leren.

Ik ben eerlijk naar mezelf, naar anderen en vraag terugkoppeling over mijn gedrag en uitlatingen.

Verbindend

Ik bereik meer door samenwerking en in verbinding met anderen dan alleen. Ik zet mijn kennis, talenten en ervaring in om de kwaliteiten van het team en de organisatie te versterken en te verbeteren ten behoeve van de burger. Ik zorg goed voor de mensen om mij heen en neem beslissingen zonder aanzien des persoons.

Professionaliteit

Van ons als professionele medewerkers wordt verwacht dat wij de missie, visie en de vier kernwaarden van de organisatie kennen en ons daar uit overtuiging aan verbonden voelen. Ze zijn leidend in ons denken en handelen. De wijze waarop we hier gezamenlijk invulling aan geven, verbindt en stimuleert ons. Wij voelen ons verantwoordelijk om dit uit te dragen en zijn ook bereid hier verantwoording over af te leggen en anderen erop aan te spreken.

De kracht van de politie is gelegen in het vermogen om contextgericht te kunnen optreden. Vriendelijk als het kan, streng als het moet. Met goed gevoel voor de situatie, met oog voor de betrokkenen, met kennis van het vak. Uitgangspunt is het werken op basis van protocollen, procedures en vastgestelde

werkwijzen. Deze vormen immers de 'gestolde kennis' van de politieorganisatie en bieden houvast en bescherming in de meeste situaties. Als een protocol, procedure of werkwijze niet of onvoldoende werkt, hebben wij de professionele ruimte om te handelen zoals wij op dat moment juist achten. Achteraf zullen we dit handelen kunnen uitleggen. Wij mogen erop vertrouwen dat onze leidinggevende ons ondersteunt, zelfs als het fout mocht gaan of de keuze niet de juiste blijkt te zijn.

Professionaliteit gaat ook over de omgang met elkaar en het omgaan met dilemma's die wij intern en extern ervaren. In het nemen van initiatieven, het ontplooiën van creativiteit en innovatief handelen hebben wij professionele ruimte.

De maatschappij verwacht dat de politie de publieke zaak dient door te werken aan veiligheid. Dit gebeurt regelmatig onder extreme omstandigheden, waarbij wij vaak acuut beslissingen moeten nemen zonder dat de gevolgen vooraf bekend zijn. Dit vergt van ons enorm veel fysieke en mentale

veerkracht. De werkgever is verantwoordelijk voor een veilig werkklimaat, de juiste ondersteuning en begeleiding en richt de organisatie daarop in.

Leiderschap

Leiding geven betekent zorgen voor verbinding tussen medewerkers op basis van gezamenlijke waarden. Leiding geven betekent een werkklimaat creëren waarin medewerkers optimale resultaten kunnen neerzetten. De leidinggevende is een professional die betrokkenheid toont, de omgeving begrijpt en de medewerkers kent. De leidinggevende stimuleert het aangaan van de dialoog met elkaar. Hij geeft complimenten, maar voert ook het lastige gesprek. Ook geeft hij de medewerkers de ruimte en stelt waar nodig grenzen. De leidinggevende heeft zich met hart en ziel verbonden aan de missie

De leidinggevende waardeert een kritische houding

van de politie en geeft in het handelen uitdrukking aan de kernwaarden. De leidinggevende heeft een voorbeeldfunctie, is voor de omgeving een bron van inspiratie, waardeert een kritische houding, geeft verantwoordelijkheid en is zelf altijd bereid verantwoording af te leggen.

Waar we ons aan houden

De waarden zijn bepalend voor onze uitstraling en professionaliteit. Dit betekent dat binnen de waarden en de kaders ruimte bestaat voor professionele en individuele afwegingen.

Maar we hebben ook regels. Deze bieden houvast, maar een goed ambtenaar laat zich door het bestaan daarvan niet verleiden tot niet meer zelf nadenken.

- > Ik bespreek dilemma's. dat in strijd is met mijn functie als politieambtenaar.
- > Ik ben niet corrupt.
- > Ik houd mijn kennis en vaardigheden op peil.
- > Ik span mij in voor een veilige werkomgeving.
- > Ik draag bij aan een positief imago en geef in houding, uiterlijk en gedrag het goede voorbeeld.
- > Ik vermijd omgang met individuen, verenigingen of groepen die een imago hebben
- > Ik gebruik mijn (gewelds) bevoegdheden rechtmatig en ga zorgvuldig met dienstmiddelen om.
- > Ik ben wilskrachtig en voorkom verslavingen. Ik gebruik geen soft- en harddrugs en voorkom dat alcohol invloed heeft op mijn functioneren. Ik gebruik geen alcohol in diensttijd.
- > Ik ga zorgvuldig om met (vertrouwelijke) informatie.

In gesprek met collega's en leidinggevenden

Tijdens je werk kun je lastige dilemma's ervaren. Het is belangrijk hierover in gesprek te gaan. Dit kan bijvoorbeeld aan de koffietafel, bij de koffieautomaat, in de surveillanceauto en tijdens werkoverleggen. Het uitgangspunt van het korps is dat je het gesprek met je leidinggevende aangaat. Hij is je eerste aanspreekpunt als je in een lastige situatie terechtkomt.

Hij kan je adviseren en bijstaan. Van leidinggevenden wordt verwacht om hier op een zorgvuldige en betrouwbare wijze invulling aan te geven. Daarnaast kent de organisatie andere personen, instanties of afdelingen waartoe je je, afhankelijk van jouw dilemma of probleem, kunt wenden.

(Centrale) vertrouwenspersoon

Het korps heeft meerdere vertrouwenspersonen ongewenste omgangsvormen op de thema's pesten, discriminatie, (seksuele) intimidatie, agressie en geweld. Als je ongewenste omgangsvormen hebt ervaren of gesignaleerd, kun je je tot één van hen richten. Jij bepaalt vervolgens of en welke stappen je wilt ondernemen. De vertrouwenspersoon omgangsvormen zal je daarin adviseren en bijstaan.

Veiligheid, Integriteit en Klachten (VIK)

Bij de afdeling Veiligheid, Integriteit en Klachten werken deskundigen die je advies kunnen geven bij allerlei dilemma's.

Ondernemingsraad (OR)

De ondernemingsraad (OR) is een gekozen orgaan dat een krachtige stem geeft aan alle politiemedewerkers. Hun ervaringen tellen mee binnen de medezeggenschap.

Bedrijfsarts

In geval van ziekte (werkgerelateerd of niet) kan de organisatie je doorverwijzen naar een bedrijfsarts.

Landelijk Meldpunt Misstanden (LMM)

Het korps heeft een meldpunt voor het melden van vermoedens van misstanden. Dit meldpunt kan je een vertrouwenspersoon integriteit toewijzen waar je de melding vertrouwelijk bij kunt doen en die jou bijstaat en adviseert.

Bedrijfsmaatschappelijk werk

De bedrijfsmaatschappelijk werker is er voor problemen die voortvloeien

uit je werksituatie en daarmee je privésituatie beïnvloeden, maar uiteraard ook als het omgekeerde voorkomt. Het bedrijfsmaatschappelijk werk heeft als doel het welzijn, de motivatie en de inzetbaarheid van medewerkers te vergroten.

Belangenbehartiger

Als je een (rechtspositioneel) conflict hebt met je werkgever en lid bent van een politievakbond,

kun je een belangenbehartiger inschakelen. Als je geen lid bent van een vakbond, kun je een eigen belangenbehartiger of advocaat benaderen.

Sociaal Fonds

Het Sociaal Fonds kan collega's die om welke reden dan ook in financiële nood zijn geraakt helpen.

Team Collegiale Ondersteuning (TCO)

In het Team Collegiale Ondersteuning zitten politiemedewerkers die collega's direct na heftige gebeurtenissen bijstaan en begeleiden.

24/7 Loket Politie

Bij dit loket kun je als (oud-) politiemedewerker en je partner terecht voor vragen over de impact van het politiewerk.

De dialoog

Ga in gesprek met collega's. Stel vragen, wees nieuwsgierig. Oordeel niet te snel en luister met aandacht. Durf je kwetsbaar op te stellen. Onderstaande vragen kunnen je helpen in het gesprek.

- > Wie ben je? Wat drijft je? Welke waarden zijn voor jou belangrijk?
- > Waar ben je trots op?
- > Wat verwacht je van je collega's en leidinggevenden?
- > Waar mag jij op aangesproken worden? Vraag je zelf om feedback?
- > Waarover spreek jij je collega's aan?
- > Wanneer ben je geconfronteerd met een dilemma in je dagelijkse werk? Hoe ging je daarmee om?
- > Waarom ga je hierover wel, of niet, het gesprek aan met je collega's en/of leidinggevende?
- > Wanneer heb je voor het laatst een compliment gegeven aan een collega?

Colofon

De inhoud van deze tekst kwam tot stand dankzij bijdragen van collega's en burgers.

Vormgeving: Politiedienstencentrum, Dienst Communicatie,
Afdeling Korpsmedia

Fotografie: Jurgen Knuist, Wiep van Apeldoorn, Gerritjan Huinink
en politie

Den Haag, 2019

Vierde druk

©2019 politie, alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, op geautomatiseerde wijze opgeslagen of openbaar gemaakt in enige vorm of op enigerlei wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de politie.

